

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/290/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714205764
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8714205764.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci navrhovateľky Q. B., nar. XX.X.XXXX, bytom M., O. C. XX, prechodne bytom N., A. XXX/X, proti odporkyni v 1/ A. B., nar. X.X.XXXX, bytom M., O. C. XX, zastúpenej AK JUDr. Marcel Mašan, s.r.o, so sídlom Hviezdoslavova 2, Poprad, 2/ X. B., nar. X.X.XXXX, bytom A. H., v konaní o určení výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní odporkyne v 1/ rade proti rozsudku Okresného súdu v Poprade, č.k. 11C 138/2014-38 z 14.10.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o určení výživného medzi navrhovateľkou a odporkyňou v 1/ rade a dlžnom výživnom medzi navrhovateľkou a odporkyňou v 1/ rade.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporkyňu v 1/ rade prispievať na výživu navrhovateľky sumou 100 eur mesačne vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Zaostalé výživné od 1.6.2014 do 30.9.2014 v sume 500 eur zaviazal odporkyňu v 1/ rade uhradiť v 50 eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Odporcu v 2/ rade zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky sumou 100 eur mesačne vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Zaostalé výživné od 1.6.2014 do 30.9.2014 v sume 400 eur zaviazal odporcu uhradiť v 50 eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pri určení výživného vychádzal z majetkových pomerov odporkyne v 1/ rade aj odporcu v 2/ rade. Pokiaľ išlo o odporkyňu v 1/ rade zistil, že jej príjem je 600 eur, zohľadnil náklady, ktoré sú spojené s úhradou pôžičiek platení rôznych poplatkov, pôžičky na opravu rodinného domu, náklady inkasné, ale konštatoval, že výživné má prednosť pred ostanými výdavkami. Mal za preukázané, že v schopnostiach a možnostiach odporkyne v 1/ rade je platiť 100 eur výživného mesačne. Zároveň tiež zistil, že pokiaľ išlo o zaostalé výživné zaviazal odporkyňu v 1/ rade uhradiť dlh za mesiace jún až september 2014 sumu 500 eur po 50 eurových mesačných splátkach. Návrh, ktorým žiadala navrhovateľka určiť výživné vo výške 200 eur mesačne voči odporkyni v 1/ rade nad určenú sumu 100 eur zamietol.

Výrok o trovách konania rozhodol podľa § 150 O.s.p..

Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie odporkyňa v 1/ rade. V svojom odvolaní uviedla, že na jednej strane rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo použiť zostávajúce finančné prostriedky na zabezpečenie svojich potrieb. Je potrebné si uvedomiť, že ide o plnoleté dieťa, kde sú ohraničené potreby s odôvodnenou skutočnosťou. Pokiaľ sa navrhovateľka rozhodla odsťahovať zo spoločnej domácnosti bez toho, aby existoval k takémuto kroku relevantný dôvod, mal sa zaoberať súd okolnosťami, prečo by na takéto rozhodnutie dcéry, ktorá nemá relevantnú oporu v jej osobnej situácii mala platiť výživné matka, keď mala zabezpečené u nej riadne bývanie. Preto je tu aj povinnosť dieťaťa prispôsobiť sa požiadavkám rodičov. Keďže sa dobrovoľne odsťahovala zo spoločnej domácnosti, následne však žiada, aby jej matka prispievala na vlastnú domácnosť, na nové bývanie. Požiadavky dcéry považovala za neprimerané vzhľadom na jej možnosti a schopnosti. Zároveň tiež z finančných prostriedkov, ktoré jej bude uhrádzať matka bude navrhovateľka podporovať rodinu svojho priateľa, toto považuje za nemorálne. Preto nejde len o jednostrannú povinnosť rodiča voči dieťaťu, ale aj dieťaťa voči rodičom. Preto žiadala, aby na základe odvolania bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušené a vrátené na nové konanie. Naviac považovala toto rozhodnutie za arbitrálne a nepreskúmateľné a v rozpore s dobrými mravmi.

K odvolaniu odporkyne v 1/ rade sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá uviedla, že nie celkom bezdôvodne sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, keď nastala situácia, že odporkyňa v 1/ rade vyvíjala na navrhovateľku nátlak, aby sa rozišla so svojim priateľom. Keď nerešpektovala toto rozhodnutie matky začal sa tlak na navrhovateľku stupňovať. Povedala, že ak sa nerozide s priateľom, po 18-nástke môže odísť z domu. Keďže nechcela zhoršovať situáciu rozhodla sa dva dni po svojich narodených, kedy dovŕšila 18 rokov navštívila svojich starých rodičov z otcovej strany a keď sa vrátila domov matka ju už dnu nepustila. Všetky osobné veci jej ostali v spoločnej domácnosti s matkou a dodnes ich nemá vydané. Pokiaľ ide o priateľa, ten riadne pracuje, nepije, nefajčí, je zabezpečený, preto neprichádza do úvahy, že by odporkyňa v 1/ rade prispievala na jeho potreby. Preto navrhovala rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Odvolačný súd prejednal konanie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu v zmysle zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) v rozsahu podané odvolania podľa § 206 ods. 2 O.s.p. to znamená, že výroky, ktoré neboli napadnuté v odvolaní neboli preskúmané odvolacím súdom ako také nadobudli právoplatnosť.

Odvolačný súd zistil, že súd prvého stupňa dostatočným spôsobom zistil skutkový stav, ktorý bol potrebné pre rozhodnutie vo veci a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka je študentkou denného štúdia na Ekonomickej fakulte v S. S. s miestom štúdia - M.. Žije v spoločnej domácnosti so svojim priateľom v obci N., ktorý žijú v rodičovskom dome priateľa. Uhrádza cestovné výdavky z N. do M. a späť 20 eur, za ubytovanie neplatí, školu má zabezpečenú stravu výške 3 eur denne, náklady na oblečenie predstavujú sumu 40 až 50 eur mesačne. Zároveň je potrebné zabezpečiť si hygienické potreby a pomôcky ku štúdiu. Odporkyňa v 1/ rade pracovala vo firme Consumer Finance Holding a.s., I., jej mesačný príjem bol zhruba 600 eur mesačne. Od júna 2014 pracuje vo VÚB, a.s., S. s mesačným príjmom 580 eur.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, pokiaľ deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliada súd aj na starostlivosť o domácnosť.

Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Pritom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výšky výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu.

Námietky odporkyne v 1/ rade v odvolaní smerovali k nedostatočným zisteným skutočnostiam a veľmi strohému až arbitrárnemu rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci určenia výživného na dospelé dieťa. Ďalej námietky smerovali predovšetkým k tomu, že navrhovateľka sa sama rozhodla odstáť od života v domácnosti odporkyne v 1/ rade, ktorá je jej matkou a u ktorej mala zabezpečené všetky potreby pre život a štúdium na vysokej škole a považovala návrh navrhovateľky za nemorálny.

Odvolací súd sa domnieva, že napriek tomu, že súd prvého stupňa strohým spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie, z rozhodnutia je zrejme o aký nárok navrhovateľka žiadala. Zároveň je jasné z akých skutočností vychádzal pri rozhodnutí súd prvého stupňa vo vzťahu k osobe navrhovateľky, to znamená, že je zrejme, aký je jej status, aké sú jej príjmy a výdavky a rovnako vychádzal aj z pomerov na strane odporkyne v 1/ rade, rovnako vo vzťahu k jej príjmom a výdavkom.

Napriek tomu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na povinnosti rodiča prispievať na výživu dieťaťa dokiaľ nie je schopné samé sa živiť to znamená, že v tomto období je zahrnuté aj obdobie štúdia už plnoletého dieťaťa na vysokej škole, ktoré je prípravou pre budúce povolanie. V danom prípade bolo zrejme, že navrhovateľka plynule po vykonaní maturitnej skúšky pokračuje na dennom štúdiu Vysokej školy ekonomickej v S. S., detašované pracovisko M.. Možno súhlasiť s odporkyňou v 1/ rade, že neexistujú v zákone o rodine len povinnosti rodičov voči deťom, ale aj povinnosti dieťaťa voči rodičovi. Na druhej strane pokiaľ ide o plnoleté dieťa nie je možné považovať rozhodnutie navrhovateľky žiť v spoločnej domácnosti s priateľom za porušenie ustanovení a pravidiel ustanovených v zákone o rodine. Ide o plnoleté dieťa, je potrebné takéto rozhodnutie rešpektovať a nemožno z tohto rozhodnutia vyvodit' nijaké sankcie v podobe rozhodnutia súdu, ktorý by príkazným spôsobom rozhodol o povinnosti navrhovateľky navrátiť sa k odporkyni v 1/ rade, resp. neurčením výživného.

Z konania jasne vyplýva, že navrhovateľka sa riadne pripravuje na budúce povolanie, študuje na vysokej škole dennou formou, dokonca v sídle svojej strednej školy, v sídle bydliska odporkyne v 1/ rade a aj keď žije v spoločnej domácnosti so svojim priateľom, toto bydlisko je vzdialené len niekoľko kilometrov od miesta, v ktorom študuje. Vzhľadom k tomu, že zákon o rodine upravuje práva a povinnosti rodičov k deťom a opačne, zákonným spôsobom súd prvého stupňa určil, že odporkyňa v 1/ rade je povinná prispievať na výživu navrhovateľky do doby kým nebude táto schopná sama sa živiť. Pokiaľ išlo o určenú výšku výživného, súd prvého stupňa prihliadal na pomery a potreby navrhovateľky i odporkyne v 1/ rade, a to túto výšku výživného považoval súd prvého stupňa za primeranú vzhľadom na všetky okolnosti a z tohto dôvodu vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu pokiaľ išlo o určenie výšky výživného a s tým súvisiaci výrok o dlžnom výživnom. Preto rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Výrok o trovách konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom k tomu, že navrhovateľka mala úspech v odvolacom konaní, ale náhradu trov nežiadala, odporkyňa v 1/ rade úspech v odvolacom konaní nemala, rozhodol tak, že nepriznal náhradu trov odvolacieho konania účastníkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.